

9. Türkiye Enerji Zirvesi Düzenlendi

Enerji Petrol Gaz Yayın Grubu tarafından düzenlenen 9. Türkiye Enerji Zirvesi, Antalya Regnum Carya Otel'de 9-10 Ekim tarihlerinde gerçekleştirildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Zirve'nin açılışında konuşma yaparak özel oturumda moderatörlerin sorularını yanıtladı.

"Zirve, Ülkemizin Enerjide Stratejik Pozisyonunu Daha da Güçlendirecek"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, 9. Türkiye Enerji Zirvesi ve ERRA'nın 17. Enerji Yatırım ve Düzenleme Konferansı'nı eş zamanlı olarak düzenlediklerini, yerli ve yabancı paydaşları bir araya getiren her iki ekibin ülkemizin enerjideki stratejik po-

zisionunu daha da güçlendireceğine inandıklarını ifade etti. ERRA'nın 17. Enerji ve Yatırım Düzenleme Konferansı'nın aynı zamanda EPDK'nın 17. yaş gününe denk geldiğini söyleyen Dönmez, iki kurumu da kutladı.

Küresel enerji denkleminin her yüz yılda büyük değişimler geçirdiğine işaret eden Dönmez, son 25 yılda ise enerji teknolojilerinde ve enerji paradigmasında yaşanan değişimlerin beraberinde yeni enerji kaynaklarını ve yeni enerji anlayışının doğmasına zemin hazırladığını söyledi.

"Yenilenebilir Enerjinin Ağırlığı Artıyor"

"Yapılan projeksiyonlara göre 2040 yılına kadar OECD dışı ülkelerin enerji talebinin,

küresel enerji talebinin yüzde 70'ine tekabül etmesi tahmin ediliyor" şeklinde konuşan Dönmez, Asya Pasifik ve Hindistan'da elektrik üretiminde fosil yakıtları Avrupa ve Kuzey Amerika'da ise yenilenebilir enerjinin ağırlığının giderek arttığının altını çizdi.

"Türkiye Önemli Bir Üretim Üssü Haline Gelecek"

Bakan Dönmez, Milli Enerji ve Maden Politikası kapsamında Türkiye'nin sadece cari açığın kapatılması anlamında değil, enerji teknolojilerinde de önemli adımlara imza attığını ve enerjide başlatılan Ar-Ge dönüşümünün Türkiye'yi önemli bir üretim üssü haline getireceğini söyledi.

Türkiye'nin yerli kaynaklarını maksimum seviyede kullan-

mak zorunda olduğunu ifade eden Dönmez, bu kaynakların özel sektör eliyle yatırıma dönüşmesi için gerekli çalışmalarını yaptıklarını vurguladı. Dönmez, bu kapsamda ilk Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) güneş ve rüzgar ihalelerini geçen yıl gerçekleştirdiklerini ifade ederek, dünyanın en büyüklerinden biri olacak 1,200 megavatlık offshore rüzgar enerjisi YEKA ihalesi için tekliflerin 23 Ekim'e kadar alınacağını hatırlattı.

Bin megavatlık YEKA GES-2 projesi için geçen hafta Resmi Gazete'de ilanın yayımlandığını dile getiren Dönmez, "Batarya depolama sistemi için ayrı bir ihale ve yol haritası düzenlemeyi kararlaştırdık. Türkiye'ye yatırım yapan hiçbir yatırımcı kaybetmedi, bundan son-

ra da kaybetmeyecek. Yerli ve yabancı yatırımcılarımızı yeni YEKA yatırımlarına davet ediyorum. Gelecek 10 yılda hem rüzgar hem de güneş enerjisinde 10'ar bin megavatlık kapasiteyi hayata geçirmeyi planlıyoruz.” şeklinde konuştu.

Dönmez, yerli kömürde de benzer ihale modellerinin gerçekleştirildiğini ve çevreye duyarlı yeni nesil termik santrallerin hayata geçirilmesi için önemli çalışmalar olduğunu kaydetti.

“Enerji Verimliliği Türkiye'nin Enerji Politikalarında Önemli Yer Tutuyor”

Geçtiğimiz yıl, 6 alan, 55 başlıkta Enerji Verimliliği Eylem Planı'nın kamuoyu ile paylaşıldığını hatırlatan Bakan Dönmez, enerji verimliliğinin Türkiye'nin enerji politikalarında önemli bir yer tuttuğuna dikkati çekerek, “2023 yılına kadar yaklaşık 10 milyar dolarlık yatırımın karşılığını 2033'e geldiğimizde yaklaşık 30 milyar dolar olarak geri alacağız. Türkiye'de enerjinin uygun sunulması israf edileceği anlamına gelmez” dedi.

“Uluslararası Projelerde Önemli Rol Oynuyoruz”

Dönmez, Türkiye'nin bölgenin enerji güvenliğinde de TANAP ve inşaatı halen devam eden ve 2019'da tamamlanması planlanan TürkAkım projeleriyle önemli bir rol oynadığının altını çizdi.

Türkiye'nin sağlam ekonomisi ve güçlü siyasi istikrarıyla

uluslararası projelerin vazgeçilmez ortağı olmayı sürdüreceğini belirten Dönmez, şunları söyledi:

“Fatih sondaj gemimiz bu ay sonunda Akdeniz'de ilk sondajını gerçekleştirecek. İnşallah, ikinci gemiyi de yakın bir zaman içerisinde filomuza katacağız. Özellikle Akdeniz'de uluslararası hukuktan kaynaklı kaynaklarımızı sonuna kadar koruyacağımızı ifade etmek isterim. Barbaros Hayrettin Paşa sismik araştırma gemimiz de Türkiye Petrollerine ait uluslararası sahalarda sismik çalışmalarına devam edecek.”

“Nükleerde Çalışmalar Sürüyor”

Bakan Dönmez, diğer önemli projenin Akkuyu Nükleer Santrali olduğunu hatırlatarak, burada çalışmaların aralıksız sürdüğünü söyledi. Nükleer santrallerin Türkiye'nin enerji sepetindeki en önemli bileşen-

lerden biri olacağını ve 2023'te Akkuyu'da ilk reaktörün işletmeye alınmasının planlandığını aktaran Dönmez, Sinop Nükleer Santrali'nde fizibilite ve inceleme çalışmalarıyla birlikte üçüncü nükleer santral için de Çin şirketiyle ilgili görüşmelerin sürdüğünü kaydetti. Doğalgazda da depolama çalışmalarının devam ettiğini ifade eden Dönmez, temel hedefin 2023'e kadar yıllık gaz tüketiminin asgari yüzde 20'sini depolayacak kapasiteye ulaşmak olduğunu vurguladı. Dönmez, gelecek hafta önemli bir yatırımın hayata geçirileceğini, yıllık 10 milyon ton işleme kapasitesine sahip STAR Rafineri'nin açılışının planlandığını bildirdi. Dönmez, Türkiye'nin mali açıdan güçlü, istikrarlı, şeffaf ve rekabetçi bir serbest enerji piyasasının temellerini attığını aktararak, “Tüm jeopolitik gerilim ve zorluklara rağmen, Türkiye şeffaf ve rekabetçi yapısıyla öngörülebilir bir düzenleyici

çerçevesi başarmıştır. Türkiye bölgesinde yatırımcılar için güvenli bir liman ve önemli bir bölgesel aktör olmayı sürdürecektir.” değerlendirmesinde bulundu.

“Kars'tan Edirne'ye Herile Güneş Santrali”

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye'nin yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını maksimum seviyede kullanmak için gerekli adımları attığını belirterek “Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) ihalelerini daha orta ve küçük ölçekte de yapmayı düşünüyoruz. Kars'tan Edirne'ye kadar her ilde 40-50'şer megavatlık güneş enerjisi santrali planlıyoruz” dedi.

“Doğalgaz Dağıtımında Geçen Yıl Tarihi Bir Rekor Kırdı”

Zirve'nin özel oturumunda moderatörlerin sorularını yanıtlayan Bakan Dönmez, doğalgazda kaynak ve güzergahların bollaşmasıyla daha rekabetçi bir ortam oluşacağını ve şu anda Türkiye'nin önünde doğalgaz kontratları açısından bir fırsat bulunduğunu söyledi. Bazı kontratların sürelerinin sonuna yaklaştığını anımsatan Dönmez, artık 20-25 yıllık uzun dönemli kontratlar yerine daha esnek bir yapıyla yürünecek ve kısa dönemli kontratlar yapılacağını, bu şekilde yapılacak gaz kontratlarının da tüketicinin daha lehine olacağını aktardı. Dönmez, doğalgaz dağıtımında geçen yıl Türkiye'nin tarihi bir rekor kırdığını ve 101 ilçeye gaz

verildiğini anlattı. Devam eden çalışmalarla yaklaşık 220 ilçenin doğalgaza kavuşmuş olacağını ifade eden Dönmez, doğalgaz konforunun şehirlere olan göçü durdurduğuna da işaret etti. Bakan Dönmez, Türkiye’de gazın elektrik üretimdeki payı azalırken şehir ve sanayinin talebini sorunsuz karşılayacak şekilde bir strateji belirlediklerini vurguladı.

“Akaryakıtta Eşel Mobil Sisteme Bir Süre Daha Devam”

Akaryakıttaki eşel mobil uygulamasına değinen Dönmez, kur ve petrol fiyatlarındaki artışın yüzde 50 seviyesinde gerçekleştiğini ve bu maliyet artışlarının hepsinin pompaya yansıtılması durumunda tüketici açısından “katlanılamaz bir durumun ortaya çıkacağını” dile getirdi. Dönmez, Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın bu konuda önemli bir fedakarlık yaptığına dikkati çekerek “Ne zaman kalkar bu uygulama bilemiyoruz ama anlaşılan o ki bir müddet daha devam edecek gibi görünüyor.” değerlendirmesinde bulundu.

“Akkuyu Yılda 7,5 Milyar Metreküplük Gaz İthalatını Önlenecek”

Türkiye’nin nükleer enerji-deki adımlarına da değinen Dönmez, nükleer santrallerin mevsim koşullarından bağımsız olarak çalıştığını anlattı. Dönmez, doğalgaz ithalatının ikame edilmesi açısından da nükleerin çok önemli olduğunu belirterek “Akkuyu tam kapasite devreye girdiğinde yıllık 7,5 milyar metreküplük gaz ithalatından sağlanan elektrik üretimini gerçekleştirebilecek. Sinop’ta ikinci nükleer santral için çalışmalar sürerken, üçüncü nükleer santral için de Çinlilerle görüşüyoruz. Çinlilerle yaklaşık 6 aydır görüşülüyor ama yer henüz netleşmedi. Enerjinin tüketildiği yerde üretilmesi çok önemli ve Trakya bölgesinin de enerji tüketimi fazla olduğu için Trakya üçüncü nükleer için ağırlık kazandı diyebiliriz.” diye konuştu. Bakan Dönmez, Türkiye’nin

doğalgaz ve petrol arama ve sondaj çalışmalarındaki güncel durum konusunda ise şunları söyledi: “Fatih sondaj gemimizle bu ayın sonunda inşallah matkabı çalıştırmaya başlıyoruz, gemi şu anda lokasyonda. Sığ denizde eş zamanlı bir başka noktamız da hazır. O da Mersin’de, hazırlık çalışmaları büyük ölçüde tamamlandı. Antalya açıklarındaki derin deniz sondajı olacak. 2 bin 500 metre derinlik söz konusu. Deniz tabanından itibaren de 5 bin ila 6 bin metre aşağıya inilecek. Son derece modern ve teknolojik bir alt yapıyı kullanıyoruz. Biz bilimsel olarak yapılması gereken tüm çalışmaları yaptık. Ayrıca, sondaj için ikinci bir gemiyi daha alma çalışmalarımız devam ediyor. Bir sondaj gemimiz Karadeniz’de diğer sondaj gemimiz de Akdeniz’de çalışmalarına devam edecek.

“Enerji Verimliliği İçin Yeni Finansman Modeli”

Türkiye’de enerji verimliliğine çok önem verdiklerini aktaran Dönmez, “Tüketicinin enerji verimliliğinde yapacağı yatırımın belli bir modelle finanse edilmesi gerekiyor. Bankalarla görüşüyoruz, bunun için yurtdışından da ciddi finans imkanları olacak gibi görünüyor. Önümüzdeki hafta ve aylarda parça parça lansmanını yapacağımız gelişmeler olacak.” açıklamasında bulundu. Dönmez, özellikle konutlarda yalıtımın çok önemli olduğunu ifade ederek doğalgaz zamlarının etkisinin de ısı yalıtımıyla azaltılabileceğini ve bu sayede faturalarda yüzde 30 civarında tasarruf sağlandığını dile getirdi. Yaz saati uygulamasıyla Türkiye’nin teknik ve ekonomik bir karar aldığı vurgulayan Dönmez, Avrupa Birliği’nin de bu konuyu tartıştığını, bu yıl son defa yaz saatini kullanıyor olabileceğini söyledi. Böylece Avrupa ile Türkiye’nin arasındaki bir saatlik zaman diliminin de kapanmış olacağını belirten Dönmez, yerel yöneticilerin okul ve mesai saatlerini güneşin doğuş ve batış saatlerine göre ayarlama-sında fayda olduğunu kaydetti.

“EPDK Bu Yıl 17. Yaşını Kutluyor”

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, bu yıl EPDK’nın 17. yaşını kutlayarak, ERRA Enerji Yatırım ve Düzenleme Konferansı’nın da bu yıl 17’sinin 9. Türkiye Enerji Zirvesi ile eş zamanlı olarak gerçekleştirildiğine dikkat çekti. Zirveyi, bölgesel enerjiyi küresel sinerjiye çevirmenin basamağı olarak gördüklerini dile getiren Yılmaz, zirvenin başarılı sonuçlar vermesini diledi.

“Sektöre Yatırım Yapılmalı”

Enerji talebinin güvenilir ve ekonomik olarak karşılanması için yatırım yapılması gerektiğini söyleyen Yılmaz, yatırım ile işin bitmediğini, yatırımcının yatırdığını belli bir sürede geri alabilmesi gerektiğini ifade ederek tüketicilerin de katlanılabilir fiyatlarda enerjiye erişmelerinin olmazsa olmaz nitelikte olduğunu, düzenleyici kurum olarak paydaşların çıkarlarını ortak bir zeminde buluşturmaları gerektiğini sözlerine ekledi.

“EPDK Olarak Sürekli Kendimizi Gözden Geçiriyoruz”

EPDK Başkanı, enerji piyasalarının işleyişinin her geçen gün biraz daha karmaşıktığına vurgu yaparak bu durumun piyasaları izleyen ve yönlendiren düzenleme kurumlarının görev ve sorumluluklarını da arttırdığını söyledi ve sözlerini şöyle sürdürdü: “EPDK olarak biz de kendimizi sürekli göz-

den geçiriyoruz. Uzmanlığımızı, yetkinliğimizi, tarafsız ve bağımsız kalabilme etkimizi güçlendirmek için çalışıyoruz. Bu tür çalışmaların beklenen sonuçları vermesi için paydaşlarla sağlıklı iletişim ve etkileşim çok önemlidir. Zira bu tür çalışmalar düzenleyici kurumların bağımsız karar alabilmek imkanı ve kabiliyetlerinin korunması ve geliştirilmesine bağlıdır. Bu konuda EPDK olarak şanslı olduğumuzu belirtmek istiyoruz. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Fatih Dönmez ve Bakanlığımızın birçok üst düzey bürokratı düzenleyici kurum yeteneğine sahiptir. Bu vesileyle başta Sayın Bakanımız olmak üzere tüm ekibine bize verdikleri destek için teşekkür ediyoruz.”

“Enerji Ticaret Merkezi Olmamızın Bir Ayağı Doğalgaz Diğeri Elektrik”

Ülkemizin enerji ticaret merkezi olması yolunda önemli bir aşamayı ifade eden Organize Töptan Doğalgaz Ticaret Piyasası’nın 1 Eylül itibarıyla açıldığını anımsatan Yılmaz, organize piyasada günlük olarak doğalgaz ticaretine başlayan ilk ülke olduğumuzu altını çizdi. Enerji ticaret merkezi olma hedefimizin bir ayağının doğalgaz olduğunu söyleyen Yılmaz diğer ayağının da elektrik olduğuna dikkat çekti. Elektrik piyasasında hedeflenenin ticaretin artırılması olduğunu vurgulayan EPDK Başkanı, elekt-

rikte kurulu gücün 90 bin megavata ulaştığını kaydetti. Yerli ve yenilenebilir kaynakların elektrik üretimindeki payının her geçen gün arttığını söyleyen Yılmaz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın öncülüğünde gerçekleştirilecek YEKA ihaleleriyle daha da artacağını vurguladı.

"Tüketicinin Kendi Enerjisini Üretmesi İçin Gerekli Çalışmaları Yapıyoruz"

Yılmaz, EPDK olarak yerel yönetimlerin ve tüketicilerin kendi enerjilerini üretmeleri konusuna büyük önem verdiklerini ifade ederek çatı ve cephe uygulamaları ile güneş enerjisinden faydalanarak kendi tükettiği enerjiyi üretmesinin önünü açtıklarını söyledi. Enerji depolamaya yönelik mevzuat çalışmasının da sonuna geldiklerini kaydeden Yılmaz, kısa süre içerisinde sistemsel kesintilere çare olup yenilenebilir enerji kaynaklarının yerinde tüketimini temin eden enerji depolama sistemlerinin de devreye alınmasını sağlayacaklarını belirtti.

"Akaryakıt Sektörü Hızlı Büyümesini Sürdürüyor"

Akaryakıt sektörünün hız-

lı büyümesini sürdürdüğünü söyleyen EPDK Başkanı, özellikle rafinaj ve dağıtım faaliyetlerine ilişkin yatırımların devam ettiğini belirterek bu faaliyete ilişkin olarak yabancı yatırımcının ilgisinin büyük olduğuna dikkat çekti. 2017 yılı verileri itibarıyla akaryakıt dağıtımında faaliyet gösteren en büyük 10 şirketten dördünün yabancı şirket olduğunu belirten Yılmaz, piyasadaki pazar paylarının da yüzde 48 olduğunu kaydetti.

"Akaryakıt sektörü özelinde ham petrolün akaryakıt dönüşürülmesi ve dünya pazarlarına sunulması aşamasında ülkemiz önemli bir yatırım potansiyeline sahiptir" diyen Yılmaz, bu yılın sonuna doğru yeni bir rafinerinin devreye gireceğini ifade etti.

"Piyasa Yapısını Bozanlara Tavrımız Çok Net"

Yılmaz, EPDK olarak şeffaf, tutarlı, etkili düzenlemelerle rekabet ortamını iyileştirmek ve yatırım cazibesi yüksek bir akaryakıt piyasası oluşturmak için çalışmalarını sürdürdüklerini söyleyerek Kurum olarak kırmızı çizgilerinin dört piyasanın da adil, rekabetçi ve öngörülebilir yapısını korumak ve

bu yapıyı daha ileri düzeye taşımak olduğunu söyledi. Piyasalara yönelik en ufak bir adaletsizliğin bütün sektör için tehdit oluşturduğunun altını çizen EPDK Başkanı Yılmaz, akaryakıt dağıtım işinin niteliği gereği birçok sektörü doğrudan ilgilendirdiğini, ülkemizin gelirinin önemli bir miktarının da bu faaliyetten elde edilmesi nedeniyle kamu maliyesini de yakından ilgilendirdiğine dikkat çekti. EPDK Başkanı, Kurum olarak piyasanın yapısını bozan faaliyetlerde bulunan, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeyen, kamu maliyesine zarar veren her firmaya karşı gereken tavrı göstereceklerini önemle vurguladı.

"Zirve, Enerjiye Dair Küresel ve Bölgesel Pek Çok Gündem Maddesine Sahip"

17. ERRA Enerji Yatırım Düzenleme Konferansı ve 9. Türkiye Enerji Zirvesi'nin enerjiye dair küresel ve bölgesel pek çok gündem maddesine sahip olduğuna dikkat çeken Yılmaz, konuların yetkin konuşmacıların sunumları ve yapılacak tartışmaların sektör için verimli ve uygulanabilir çıktılar getireceğine inandıklarını ifade etti.

Mustafa Karahan
Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı

"Türkiye Enerji Zirvesi Büyümeye Devam Ediyor"

Türkiye Enerji Zirvesi Başkanı Mustafa Karahan, 9'su düzenlenen Türkiye Enerji Zirvesi'nin büyümeye devam ettiğini, bu yıl bazı farklar olduğuna dikkat çekti. Karahan, bu yıl global enerji dünyasının önemli paydaşı ERRA ile bu organizasyonu paylaşmaktan onur duyduklarını ifade etti.

Karahan, son 10 yılda gerek ekonomi gerekse enerji sektörü üzerinde büyük değişimler yaşandığını belirterek tüm sektörlerin üzerinde durduğu dijital değişim ile ilgili başlıkların ülke olarak uzağında kalamayacağımızı

kaydetti. Kötü giden işlerle ilgili kamuyu sorumlu tutma gibi eğilimler olduğuna işaret eden Karahan, herkesin aynı gemide olduğuna vurgu yaparak, yeni bir dönemden geçerken güçlenerek çıkmanın en önemli temenni olduğunu sözlerine ekledi.

Mart Ots
ERRA Yönetim Kurulu Başkanı

"Mottomuz Bölgesel Enerji-Küresel Sinerji"

ERRA Yönetim Kurulu Başkanı Mart Ots, bu yıl 9. Türkiye Enerji Zirvesi ile ERRA Konferansı'nın eş zamanlı yapılmasından memnuniyet duyduklarını ifade etti.

Türkiye'nin büyük potansiyeli ve kapasitesi olduğunu söyleyen Ots aynı zamanda hep daha fazlasını yapmak isteyen bir ülke olduğuna dikkat çekti. Birlikte düzenlenen iki etkinliğin mottosunun "Bölgesel Enerji - Küresel Sinerji" olduğunu vurgulayan Ots, bu dört kelimenin ERRA'nın ve bu yıl ki etkinliğin özünü birleştirmek ifade ettiğini söyledi.

"Güncel Konulara Odaklanmaya Devam Edeceğiz"

ERRA'nın bu yıl da düzenleyici kitlesine hizmet vermeye ve düzenleyici kurumların gündemini etkileyen sıcak ve güncel konulara odaklanmaya devam edeceğini kaydeden Ots, ortak etkinlik 9. Türkiye Enerji Zir-

vesi katılımcılarının sektörün yerel ve bölgesel sorunlarıyla ilgili tüm görüş ve önerilerini bir araya getireceğini belirtti.

Ots, çok sayıda düzenlenecek konferansların heyecan verici tartışmalara zemin hazırlayacağını ve dinleyicilere sektörlere yönelik bir bakış açısı sunacağını tahmin ettiklerini sözlerine ekledi. Ots, ERRA'nın tarihinde ilk defa, özellikle enerji piyasasının enerji düzenleme ve geliştirilmesi ile ilgili olarak enerji sektöründe yeni ve devam eden araştırmaları özetleyen bir poster sergisinin de bulunduğu dikkat çekti.

Sinan Ak
Zorlu Holding Enerji Grubu Başkanı

"Sadece Ülkemizde Değil, Dünyada da Birçok Sorun Var"

Zorlu Holding Enerji Grubu Başkanı Sinan Ak, ülke olarak çok zor bir süreçten geçtiğimizi, sadece ülkemizde değil, dünyada da birçok sorun olduğuna dikkat çekerek burada en önemli konunun hep birlikte kamu, özel sektör ve özellikle bankaların birarada bu sürecin üzerinden gelinmesi olduğunu söyledi. Ak, enerji ailesinin en önemli avantajının hem Bakanlıkta hem de EPDK'da çok değerli kadroların olması ve sektörün dertlerini hükümetin yeni olmasına rağmen hızlı bir şekilde anlayıp sektörün önünü açacak hamlelerin atılması olduğunu ifade etti.

"En Büyük Değişim Elektrikli Araçlarda Yaşanacak"

Önümüzdeki dönemde en büyük değişimin elektrikli araçlarda olacağını ifade eden Ak, elektrikli araçların satılma oranının her geçen gün arttığına dikkat çekerek geçtiğimiz yıl dünyada 100 milyon araç satıldığına ve bunun 1,5 milyonunun elektrikli olduğunu söyledi.

Şu an dünyada toplam 3 milyon elektrikli araç olduğunu ifade eden Ak, elektrikli araç üretiminin 2 yıl içinde 6-7 milyona ulaşabileceğini sözlerine ekledi. 2017 yılında 2020 hedeflerinin tutmuş olduğunu söyleyen Ak, elektrikli araçların yürüyebilmesi için altyapının ciddi anlamda değişmesi gerektiğini kaydetti.

Zorlu Enerji'nin Zes markasını oluşturduğunu söyleyen Ak, Zes'le birlikte Türkiye'nin her yerine Vestel'in de katkılarıyla elektrikli şarj istasyonlarını yerleştirmeyi kendilerine hedef belirlediklerini belirtti.

Kıvanç Zaimler
Sabancı Holding Enerji Grubu Başkanı

"Enerji Sektörü Dinamizmi ve Potansiyeli Yüksek Bir Sektör"

Sabancı Holding Enerji Grubu Başkanı Kıvanç Zaimler, zirvenin önemli bir özelliğinin 17. Enerji Yatırım ve Düzenleme Konferansı ve silesiyle ERRA'nın Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği'nin 37 düzenleyici kurum temsilcileriyle Antal-

ya'da bir araya gelmesi olduğunu söyledi.

Zaimler, temsilcilerin ziyaretleri sırasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile düzenleyici kurumun öncülüğünde Türkiye enerji piyasasının nasıl bir diyalog içinde olduğunu, paydaş odaklı, şeffaf, yenilikçi ve sürekli gelişim yönünde ilerlemelerini gözlemleme fırsatı bulmalarını umduklarını ifade etti. Enerji sektörünün dinamizmi ve potansiyeli yüksek bir sektör olduğuna dikkat çeken Zaimler, enerji arz güvenliği, enerjide rekabetçilik, öngörülebilirlik, sürdürülebilirlik gibi çok önemli hedeflere sahip olduğunun altını çizdi.

"Tüm Paydaşlar Olarak El Ele Bu Zor Dönemden Başarıyla Gececeğiz"

Zor bir dönemden geçildiğinin altını çizen Zaimler; "Güçlü, rekabetçi ve şeffaf enerji piyasaları oluşturacak düzenleme anlayışıyla değer yaratmak akıllı, temkinli ve ömürlü bir finansal yönetim ve risk yönetimi hepimizin önceliği olmalıdır. Bunun için sektör oyuncularını bu konuda kaslarımızı daha da geliştirmeli ve operasyonel imkanların üzerine daha fazla odaklanmalıyız. Tabi bu aşamada bankalara ve finans kuruluşlarına da büyük görev düştüğüne inanıyorum" şeklinde konuştu.

Sektör oyuncularının arz ve hizmet kalitesi ile tüketici memnuniyeti odağını bu zorlu dönemde de asla kaybetmemesi gerektiğini vurgulayan Zaimler, tüketicilerin de emtia fiyatlarını doğru yansıtmayan fiyatlandırmanın arz güvenliği için riskler taşıdığını ve sürdürülebilir olmadığı konusunun bilincine varmaları gerektiğini ifade ederek zorlukların üstesinden gelmek üzere doğru adım ve yöntemlerle bugünü yönetirken geleceği de verimli olarak tasarlanabilecek bu dönemi kamu, özel sektör ve tüm paydaşlar olarak el ele vererek başarıyla geçileceğine inandıklarını kaydetti.

Akaryakıt Sektörünün Sorunları ve Çözüm Önerileri Görüşüldü

Enerji Zirvesi'nin ilk günü Türkiye Akaryakıt Piyasaları konulu oturum düzenlendi. Moderatörlüğünü Enerji Yayın Grubu Başkanı Sertaç Komsuoğlu'nun yaptığı oturumun açılış konuşmasını EPDK Petrol Piyasası Dairesi Başkanı Abdullah İnce yaptı. Oturuma konuşmacı olarak TABGİS Başkanı Ferruh Temel Zülfiyar, ADER Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Latifoğlu, PETDER Başkanı Selim Şiper, PÜİS Başkanı İmran Okumuş katıldı. Sektörel konuların konuşulduğu oturuma, EPDK Denetim Dairesi Başkanı Tamer Yılmaz, EPDK LPG Piyasası Dairesi Başkanı Muhammed Demir, EPDK Başkan Yardımcısı Hamdi Bildirici de izledi. Enerji Yayın Grubu Başkanı Sertaç Komsuoğlu oturumun sonunda yaptığı konuşmada sektörde ilk kez ortak bir dil olduğuna, bütün sektörün sıkıntılarını aynı sözlerle dile getirdiğine dikkat çekti.

Abdullah İnce
EPDK Petrol Piyasası Dairesi Başkanı

"1 Ekim İtibariyle Dağıtıcı Sayısı 110"

EPDK Petrol Piyasası Dairesi Başkanı Abdullah İnce, piyasa yapısı ve lisans sayıları hakkında bilgi vererek konuşmasına başladı. 1 Ekim 2018 itibariyle piyasada 110 adet dağıtıcı, 12 bin 956 adet bayi, 99 adet depolama lisansı, 60 adet ihrakiye teslimi, 6 adet rafineri, 12 adet işleme lisansı, 130 adet madeni yağ üreticisi,

36 adet serbest kullanıcı olduğuna dikkat çekti.

"Yüzde 90 Dışa Bağımlıyız"

Temin rakamları hakkında da bilgiler paylaşan İnce, 2017 yılında 25,8 milyon ton ham petrol ithal edildiğini söyledi. 2010-2017 yılları arasında bakıldığında ise 7 yıllık süreçte ham petrol ithalat artış oranının yüzde 52,9 olduğunu kaydetti. İnce yüzde 90 oranında dışa bağımlı olduğumuzu söyledi. Toplam ürün ithalatının 20,3 milyon ton olduğunu söyleyen İnce, bunun yüzde 70'inin motorin olduğunu ifade etti. Motorin ithalat artışının 2010-2017 yılları arasında yüzde 40 artış gösterdiğini sözlerine ekledi.

"Rafineri Üretimi Yüzde 48 Arttı"

2010-2017 yılları arasında rafineri üretimindeki artışın yüzde 48 olduğunu söyleyen İnce, toplam temindeki artışın ise

yüzde 34 olduğunu, ürünlerdeki piyasaya verme oranı açısından benzinin tamamını karşılayabildiğini, motorinde ise yüzde 40, tüm akaryakıt ürünlerinde ise bu oranın yüzde 75 olduğunu ifade etti.

Teslim rakamları hakkında da bilgiler veren İnce, 2010-2014 yıllarında stabil piyasa teslimleri olduğunu, 2014 itibariyle piyasaya teslimlerde artış olduğunu, 2017 yılına gelindiğinde piyasaya teslim miktarının 39 milyon ton olduğuna dikkat çekti.

"2018 Yılındaki Mevzuat Değişiklikleri"

İnce, 2018 yılı faaliyetlerini etkileyen düzenlemeleri şu şekilde sıraladı: Zorunlu Petrol Stoku Kupon Sistemi ve Gelir Payına İlişkin Kararlar, Zorunlu Petrol Stok İzleme Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı, Motorin Türlerine Biodizel Harmanlanması Hakkında Tebliğ, Benzin Türlerine Eta-

nol Harmanlanması Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Karar, Atıktan Akaryakıt Üretimine İşleme Lisansı Kapsamına alınması Amacıyla Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Taslak olarak görüşe açılan Farklılaştırılmış Akaryakıtlara İlişkin Kurul Kararı, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 17/3 fıkrasında 2015 yılında yapılan değişiklik (60.000 ton satış zorunluluğu).

"Eşel Mobil Sisteminin Yıl Sonuna Kadar Süreceğini Tahmin Ediyoruz"

17 Mayıs 2018 tarihinde başlayan ÖTV tutarının tavan olarak belirlenerek pompa satış fiyatının sabit kalmasını sağlayan eşel mobil sistemine ilişkin açıklamalarda bulunan İnce, burada amacın satın alma gücünün korunması olduğuna dikkat çekti. Devletin ÖTV kaybı olduğunu anımsatan İnce, bu kaybın beşinci ayda fazlaşması üzerine sekizinci ayda tekrar düzenleme yapıldığını, tahminlerinin yıl sonuna kadar uygulamanın devamdeceği yönünde olduğunu belirtti.

"Ulusal Marker Referans Cihaz Ölçümü Sonuçlarının Tamamı Geçerli"

Abdullah İnce, Akaryakıt Kalite İzleme Sistemi kapsamında 2017 yılında 457 adet motorin numunesi, 405 adet kurşunsuz benzin 95 oktan numunesinin akredite laboratuvarlarca analizlerinin yapıldığını, motorin numunelerinin %98,5'i, kurşunsuz benzin 95 Oktan numunelerinin ise %99,8'inin teknik düzenlemelere uygun olduğunu, numunelerin tamamının ise ulusal marker referans cihaz ölçümü sonucunun geçerli çıktığını belirtti.

İnce, bütün istasyonlardaki benzin ve motorin kalitesinin çok iyi olduğunu söyledi.

Piyasa İzleme-Denetim Faaliyetleri'ne ilişkin bilgiler de veren İnce, 20 Dağıtıcı lisansı sahibi için idari işlem başlatıldığını, her birine 1 milyon TL idari para cezası uygulandığını, ulu-

sal stok tutmayan dağıtıcı lisans sahiplerinin Denetim Dairesi'ne bildirildiğini, 60.000 ton satış zorunluluğuna ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyen 38 adet dağıtıcı lisansının iptal edildiğini, 2017 yılının değerlendirmesinin 2018 yılında yapılacağını söyleyene İnce, orada da 20-25 firmanın aynı bariyere takıldığını sözlerine ekledi. Dağıtıcılar arası ticaret izni olmayıp faaliyette bulunanların Denetim Dairesi'ne bildirildiğini, 1240 sayılı Kurul Kararı kapsamında aylık olarak 100 bayinin denetim dairesine bildirildiğini, gelir payı ödemelerine ilişkin yükümlülüklerde ise 2018'in ilk altı ayı için yaklaşık 50 milyon TL ödeme yapılmasının sağlandığını söyledi.

"Dağıtıcı ve Bayi Marjı Enflasyona Göre Belirlenmelidir"

TABGİS Başkanı Ferruh Temel Zülfiyar, EPDK'nın Akaryakıt Fiyatlarının Takibi'ne İlişkin Kurul Kararı'na göre belirlenen bayi ve dağıtıcı paylarının enflasyon oranının oldukça altında seyrettiğini belirterek dağıtıcı ve bayi marjının enflasyona göre belirlenmesi gerektiğini ifade etti. Ülkemizde akaryakıt istasyonlarının genel giderlerinin çok yüksek olduğunu söyleyen Zülfiyar, dağıtıcı ve bayi paylarının İngiltere, İtalya, Fransa ve Almanya ile uyumlu olması gözetilirken, maliyetlerin ve ekonomik koşullarının ülkelerle çok farklı olduğunu gözden kaçırıldığını belirtti. Zülfiyar, "Kurul kararı nedeniyle, petrol piyasasında fiyatlar serbestçe belirlenemiyor ve piyasa üze-

rinde çok sıkı bir fiyat baskısı oluşturularak tavan fiyat bir anlamda "sürekli" uygulanıyor. Dağıtıcı ve bayi marjlarına Mayıs ayından bu yana olağanüstü artışa geçen maliyetler yansıtlamıyor. Şu anda marjımız enflasyon seviyesinin yüzde 26 altında seyreliyor" dedi.

Zülfiyar, dağıtıcı ve bayi marjının enflasyon oranında güncellenmesi gerektiğini, mevcut Kurul Kararı'nın sektörün ithalat, üretim, dağıtım parametreleri ile bunların maliyetlerini gözetecek şekilde değiştirilmesini önerdi.

Kredi Kartı Takas Komisyon Oranlarındaki Artış, Litrede 8 Kuruşluk Erimeye Neden Oldu

TABGİS Başkanı, akaryakıt is-

rek, Nisan ayından bu yana olağanüstü artışa geçen komisyon oranlarının nedeniyle sadece motorin satışlarındaki marjda litrede 8 kuruşluk erimeye neden olduğunu söyledi.

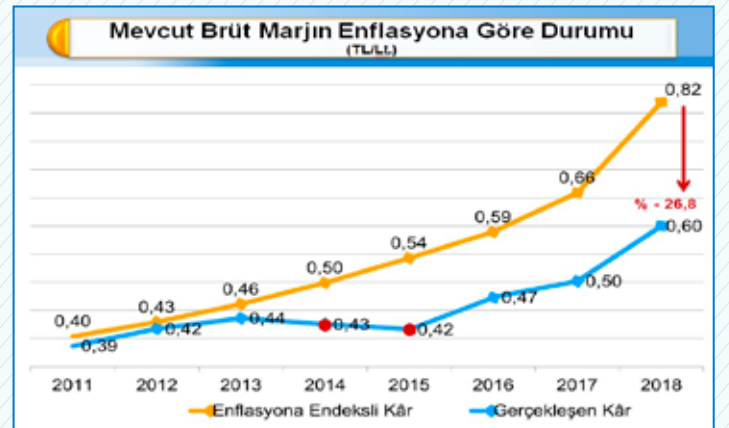
Elektronik Sistemler Aracılığıyla Yapılan Satışlar Düzenlenmelidir

Elektronik sistemlerle yapılan satışlarda şeffaflık olmadığını belirten Zülfiyar, sistemin dağıtım şirketinin kontrolünde işlediğini, bayinin ne kadar iskonto uygulandığını ve bu iskontonun ne kadarının kendisine yansıtıldığını göremediklerini belirtti.

Sistem üzerinde rekabet koşullarına aykırı olmayacak şekilde dağıtıcıların teknolojik altyapıyı oluşturmalarını ve yüzde 15'lik pazar payı sınırı ile 5 bin ton sınırının denetlenmesi gerektiğini söyleyen Zülfiyar, ayrıca dağıtım şirketleri tarafından, müşterilere verilecek olan iskontolardan bayiye yansıtılacak iskonto oranına, yemek kartı hizmeti veren firmalara getirilen üst sınır uygulaması örneğindeki gibi bir üst sınır getirilmesini önerdi.

Elektronik Satışlar Bayi Satışı Değildir

TABGİS Başkanı, elektronik sistem üzerinden yapılan satışların bayi satışı olmadığını özellikle vurgulayarak dağıtım şirketleri ile bayiler arasında imzalanmış olan prim ve tonaj taahhüdü sözleşmelerinde bu satışların dikkate alınmadığını, ayrıca sistemle ilgili tüm ekipmanın dağıtım şirketinin malı olduğunu sadece ariyet hakkının bayiye tanındığını sözlerine ekledi.

Benzin ve Motorin Satışları Günlük Ortalaması (2017 Yılı)			Türkiye Ortalaması 6.776 Lt/gün		
İl	Günlük/Litre	İl	Günlük/Litre	İl	Günlük/Litre
İSTANBUL	19.234	KONYA	5.318	OSMANIYE	3.936
ANKARA	13.204	BARTIN	5.309	BATMAN	3.902
KOCAELİ	11.435	BALIKESİR	5.296	KİLİS	3.853
İZMİR	10.712	ELAZIĞ	5.281	KAHRAMANMARAŞ	3.810
MERSİN	9.428	HAKKARİ	5.159	SİVAS	3.801
ESKİŞEHİR	9.400	DÜZCE	5.147	KARAMAN	3.779
BURSA	9.149	BOLU	5.144	SİNOP	3.744
KARABÜK	8.966	ÇANAKKALE	5.133	VAN	3.560
GAZİANTEP	8.589	GÜMÜŞHANE	4.824	TUNCELİ	3.532
TRABZON	8.257	ORDU	4.814	AGRI	3.529
TEKİRDAĞ	8.064	ERZİNCAN	4.745	ADANA	3.459
KIRSEKİLE	7.899	KÜTAHYA	4.719	ÇORUM	3.372
ARTVİN	7.633	MANİSA	4.569	NİĞDE	3.240
EDİRNE	7.439	ZONGULDAK	4.525	DIYARBAKIR	3.179
NİZE	7.239	AYDIN	4.447	ŞANLIURFA	3.075
DENİZLİ	7.117	BİNGÖL	4.442	SİRT	3.068
SAMSUN	7.033	ISPARTA	4.320	KARS	3.065
YALOVA	6.602	BURDUR	4.317	TOKAT	3.053
ADANA	6.631	MARDİN	4.253	UŞAK	3.051
HATAY	6.539	NEVŞEHİR	4.196	AMASYA	3.034
ANTALYA	6.336	BITLİS	4.147	KIRSEKİLE	3.002
KAYSERİ	6.285	ÇANKIRI	4.109	AGRI	2.977
MUĞLA	6.026	BAYBURT	4.041	ADANA	2.963
YIKNAK	5.658	AFYONKARAHİSAR	4.010	AKKARAY	2.923
SAKARYA	5.618	ERZURUM	3.969	IGDIR	2.915
GİRESUN	5.500	KASTAMONU	3.979	MUŞ	2.294
BİLEÇİK	5.426	KIRKIRELİ	3.977	YOZGAT	2.263

Kaynak : E.İ.İ.İ.İ. İstatistik Kurumu, Ocak 2017 Yılı Verileri, Günlük Ortalama

Finansal Aracılık Hizmetleri Uygulamadan Kaldırılmalıdır

Elektronik sistem üzerinden akaryakıt satışı yapılan, finansal aracılık hizmeti uygulamasını eleştiren ve bu uygulamanın piyasada çok ciddi bir haksız rekabet yarattığını söyleyen Zülfiyar, “Çoğunluğu yemek kartı hizmeti veren firmalar kendi sektörlerinde yarattıkları kaos nedeniyle kendi işlerini bırakıp faaliyetlerini bu yolla akaryakıt ticaretine çeviriyorlar. Bu şirketler hiçbir yatırıma ve sektörle ilgili mevzuatın hiçbir yükümlülüğüne katlanmak durumunda olmadan kolaylıkla akaryakıt satışı yapabiliyorlar. Bu haksız uygulamanın hemen kaldırılmasını istiyoruz” şeklinde konuştu.

Benzin ve Motorin Satışları Günlük Ortalaması 6.776 Lt

Bayilerin finansal aracılık hizmeti gibi haksız uygulamalarla ve yüksek maliyetler karşısında gücünün hiç kalmadığını ifade eden TABGİS Başkanı, Türkiye benzin ve motorin günlük satış ortalamasının 6.776 Lt olduğunu, bu tonajlarla bu yükün altından kalkılmasının imkansız hale geldiğini, bu sebeple önerdikleri düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesini istediklerini söyledi.

Finansal Promosyonlar ve Sadakat Kartı Uygulaması Kaldırılmalıdır

Zülfiyar, sektörde finansal promosyonların pazarlama taktiği dışına çıkılarak dağı-

tıcılarca sürekli hale getirildiğini, hatta bankaların dağıtım şirketlerinin bilgisi dışında sektöre yönelik promosyon kampanyaları düzenleyebilecekleri kadar da kontrolün kaybedilmiş olduğunu belirtti. Diğer yandan promosyonlara ilişkin maliyetin Kanun’un emrettiği gibi belgelerle birlikte şeffaf, açık bir şekilde bayilere bildirilmediğini vurguladı.

TABGİS Başkanı, benzer şekilde sadakat kartlarında da müşterinin kartındaki puanın kullanılıp kullanılmadığını bayinin bilemediğini, dağıtım şirketlerinin havuz sistemi adı altında bayilerden kestikleri puan karşılıklarının ise bayinin alacaklı olması halinde sistemin karmaşıklığı ve şeffaf olmaması nedeniyle bayilerin bu haklarından da yoksun bırakıldığını altını çizerek hem finansal promosyonların hem sadakat kartlarının piyasadan kaldırılması gerektiğini söyledi.

“Nakliye Ücretleri Bayi Marjının Dışında Belirlenmelidir”

Ferruh Temel Zülfiyar, nakliye maliyetinin bütün yükünün bayi üzerinde olduğunu, akaryakıt fiyatlarındaki artış nedeniyle sıklıkla güncellenmesi gereken bu maliyetin mevcut uygulamada kontrol edilemediğini ve

bu sebeple nakliye ücretlerinin bayi marjı dışında belirlenmesini istediklerini söyleyerek bu konuda 2005 öncesindeki gibi bir düzenlemenin de yapılarak nakliye ücretlerinin kilometre referans aralıklarına göre belirlenmesini önerdi.

“Marjları Hiçbir Kıstas ile Savunmak Mümkün Değil”

ADER Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Latifoğlu, şu anda sektörün içinde bulunduğu toplam marj, dağıtıcı-bayi marjı üzerine fazla bir şey söylemeyeceğini ifade ederek şunları söyledi: “Bir gerçek var ki Bakan Bey’in de sabahki oturumunda belirttiği gibi bir sabır dönemi içerisindeyiz, bu sabrı gösterebildiğimiz kadar göstereceğiz. Marjlar her açıdan her krite-

re göre son derece erimiş durumda. Hangi açıdan bakarsanız bakın; enflasyon, dolar hiçbir kıstas ile marjları savunabilmek mümkün değil.” Sektörde, kaçak akaryakıtın hiç bu dönemdeki kadar az orana inmediğini belirten Latifoğlu, başta EPDK’ya ve tüm kamuya teşekkürlerini iletti.

Latifoğlu, rakamsal değerlere bakıldığında Ocak-Temmuz döneminde üretim ve ithalat oranları üst üste konulduğunda oluşan arz ile toplam teslim ve yurtiçi tüketim arasında çok ciddi fark olduğunu kaydederek bu kadar farkın stokların azalmasından gelmesinin mümkün görünmediğini, şekil değiştirmiş olsa da gayri bir uygulama olabileceğine dikkat çekti.

“50 Milyon Liralık Teminat Tutarı Küçük ve Orta Ölçekli Firmaların Aleyhine”

Ülkemizde en çok motorin ithal edildiğini dile getiren Latifoğlu, benzinin ise hemen hemen hiç ithal edilmediğine dikkat çekerek her kim hangi ürünü ithal ediyorsa o ürünün ÖTV’sinin hesaplanacağı teminatların verilmesinin daha uygun olacağını düşündüklerini dile getirdi. 50 milyon liralık

yüksek üst teminat tutarının ise küçük ve orta ölçekli firmaların aleyhine bir durum olduğunu düşündüklerini, kim ne kadar ithalat yapıyorsa o kadar teminat mektubu verilmesinin daha uygun olacağını belirtti.

“Biodizel Harmanlaması Yükümlülüğü Ertelenmeli”

Biodizel harmanlamasının sektörün önemli sorunlarından biri olduğunu söyleyen Latifoğlu, biodizelin 2018 yılı başından itibaren zorunlu hale getirilmesiyle temini, yeterli miktarda olup olmayacağı ile ilgili çekinceleri olduğunu ifade ederek geline nokta eşel mobil sistemi ile de biodizel fiyatının yukarıda kaldığını gördüklerini ifade ederek ithalattaki dalgalanmalar ile bazı ithalatçıların ithalatlarını durdurmalarına sebep olduğunu sözlerine ekledi. Rakamsal bilgiler de paylaşılan Latifoğlu, 25 metreküp biodizel için 0,125cc ulusal marker alınması gerektiğine dikkat çekerek taşınmasının teknik olarak zor olduğunu, bu seneye mahsus olarak biodizel yükümlülüklerini yerine getirememiş olan firmalar varsa Türkiye’de yaşanan ortamın dikkate alınarak bu yükümlülüğün

bir sene daha ertelenmesini talep ettiklerini söyledi ve şunları söyledi: “Ertelendikten sonra ise biodizel, ulusal marker ilavesi konusunun dağıtıcı firmalardan biodizel üreticilerine kaydırılmasında değerlendirilmesini talep ediyoruz. Çünkü bu, bizim için oldukça ekstra bir yük. Götürüyoruz, orada katıyoruz. Netice itibarıyla biodizel üreticileri bir üretim yapıyorlarsa bunu onların yerine getirmesi uygun olacaktır diye düşünüyoruz.”

“Nakliye Bedelini Kim Yükleniyorsa O Ödemeli”

Latifoğlu, nakliye bedelleri konusunda TABGİS Başkanı Ferruh Temel Zülfikar’ın söylediklerine katıldıklarını ifade ederek nakliyeyi kim yükleniyor ise onun üstlenmesi gerektiğini ve fiyatlara o şekilde yansıtılması gereken bir kalem olduğunu düşündüklerine söyledi.

“Dağıtıcı Olma Kriterleri Yeniden Düzenlenmeli”

Dağıtıcı olma kriterlerinin yeniden düzenlenmesi gerektiğine dikkat çeken ADER Başkanı, 30 milyon liralık banka teminat mektubu verilmesi, ön lisans uygulamasına geçilmesi, ön lisansstaki bazı yeterlilikler

yerine getirildikten sonra lisansa geçilmesi gerektiğini söyleyerek bunları yerine getirmeyen ön lisansstan sonra lisans alamaması gerektiğini sözlerine ekledi.

“Otomasyon Firmaları EPDK Tarafından Denetlenmeli ve Akredite Edilmeli”

Latifoğlu otomasyon firmalarının EPDK tarafından denetlenmesi ve akredite edilmesi gerektiğini düşündüklerini, özellikle dağıtım şirketinin gereksiz riske atıldığını söyleyerek şunları ekledi: “Bir örnek vermek gerekirse dağıtım şirketi uyumsuzluğu bildirse dahi sonunda bilgilendirme yapması hiçbir şey ifade etmiyor. Bir uyumsuzluk varsa buradan dağıtım şirketi gerekli cezayı görebiliyor. Bizim açımızdan da eğer bilgilendirmeyi yaptıysa ve otomasyon firmaları da akredite ise bu sorumluluğun otomasyon firmalarına geçmesi gerekir diye düşünüyoruz.”

Latifoğlu, çok destekledikleri 60 bin tonun altında dağıtıcı satışı olanların dağıtıcılar arası satış yapamaması yönündeki kararnamenin 1/6/2018’de yürürlüğe girdiğini hatırlatarak teşekkürlerini iletti.

"Ulusal Stok Tutma Yüklümlülüğü 10 Gün Olarak Devam Etmeli"

20 günlük ulusal stok tutma yüklümlülüğünün 10 güne indirilmesinin dağıtım firmalarına bir nebze olsun nefes aldırıldığını söyleyen Latifoğlu, uygulamanın geçerlilik tarihinin 31/12/2018 olduğunu, taleplerinin ise uygulamanın bu şekilde devam etmesi olduğunu sözlerine ekleyerek bu stoğun 1 haftada 1 milyar dolar gibi bir yükü olduğunu, bugünkü şartlarda sektöre bu yükü getirmenin adil olmayacağını kaydetti.

"Yüklümlülük Otomasyonun Sökülmesi ile Sona Ermeli"

Mevcut kanunda dağıtıcılar ve bayiler arasında sözleşmeler bittikten sonra yüklümlülüklerin 3 ay dağıtıcı şirkette devam ettiğini belirten Latifoğlu, bu sürenin oldukça uzun olduğunu, 1 ay sonunda istasyondaki otomasyonun sökülmesi ile yüklümlülüğün de sona ermesi gerektiğini ifade etti.

"Herşeyi Kamudan İstiyoruz, Kamu da Bize Hiçbir Şey Vermiyor"

PÜİS Başkanı İmran Okumuş, EPDK'nın 22/04/2015 tarihinde sektör görüşüne 4 maddelik bir taslak açtığını anımsatarak sözlerine başladı ve şunları söyledi: "Taslağın birinci maddesi dağıtıcı ve bayi karlarının belirlenmesi, bayi payının yüzde 55'in altında olmaması. İkinci

cisi elektronik satışların yeniden düzenlenmesi, üçüncüsü nakliye ücretlerinin Tüpraş'a ve dolmuş tesisine en yakın istasyon baz alınarak Eski Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün yaptığı gibi km bazlı düzenlenmesi, dördüncüsü ise finansal promosyonların iptal edilmesi idi. Aradan 3,5 yıl geçti. Bunları konuşuyoruz."

Okumuş, taslağı yayınlayan EPDK'nın 2018 yılında sektörün randevu talebiyle sektörü başkanlar düzeyinde bir araya getirdiğini, sektörün talebinin elektronik satışların yeniden düzenlenmesi olduğunu söyleyerek 2015 yılında taslağı açan kurumun Başkanının; "Adres biz değiliz, bunu siz kendi aranızda çözeceksiniz" dediğini ifade etti. Okumuş sözlerini şöyle sürdürdü: "İkinci defa yine davet edildik. Sektör aynı şekilde talebini ilettiler. Kurum dedi ki, siz ticarete serbestsiniz, kendi ticaretinizi, kendi indirimlerinizi siz belirleyeceksiniz biz karışmayız. Herşeyi Kamu'dan isteyen bir sektör haline geldik, kamuda bize hiçbir şey vermiyor. Batıyoruz bizim sunumumuz bu." Ulusal stok zorunluluğunun yürürlüğe girdiği gün bazı dağıtım şirketlerinin bayilere ulusal stok maliyeti adı altında fatura kesmeye başladıklarını söyleyen Okumuş, faturayı alıp EPDK'ya gittiğini, Kurum'un bu faturanın uygun ve yasal olmadığını söylediklerini, ardından fatura kesmeyi bıraktıklarını ve alınan paraların bayilere iade edildiğini kaydetti.

Akaryakıt bayilerinin üzerindeki mali sorumlulukların çözümünün dağıtıcı ve bayinin ortak akılla çözebileceği konular olduğunun altını çizen Okumuş, LPG sorumlu müdür uygulamasının dağıtım şirketleri sorumluluğuna bırakılması gerektiğini ifade etti.

"İndirimler de Kuruşla Belirlenmeli"

Bayi ve dağıtıcının karının kuruşla belirlendiğini belir-

ten Okumuş, indirimlerin de kuruşla belirlenmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

Okumuş, Bankalar Birliği Başkanı ile görüştüklerini ifade ederek iki kamu bankası ile anlaşma sağladıklarını belirterek kendi kartları 0,85, totalde 1,87, diğer kartlarda ise 2,03 olarak anlaşma sağladıklarını söyledi.

"GSM En Büyük Sorunlarımızdan"

GSM'nin en büyük sorunlarından biri olduğunu söyleyen Okumuş, şirkete değil, araziye verilmesini savunduklarını, bu konuda çalışmalarını olduğunu dile getirdi.

"Sektör Ortak Akılla Hareket Etmeli"

Tüpraş fiyatının altından yakıtın nasıl satılabildiğini de anlayamadıklarını ifade eden Okumuş, 5015 sayılı Kanun ve mevzuatla ilgili çalışmalar olduğunu, sektörün tüm paydaşlarının bir araya gelerek ortak akılla hareket etmeleri gerektiğini düşündüğünü, bu çalışmalarda olumlu ve ılımlı dağıtıcı, bayi, rafineri ve tüketiciyi koruyacak tüm görüşlere katılacaklarını kaydetti.

"Motorin Tüketimi İlk Kez Geriledi"

PETDER Başkanı Selim Şiper, Türkiye akaryakıt pazarında yıllar itibarıyla bakıldığında sağlıklı bir büyüme görüldüğüne dikkat çekti. EPDK raporlarına göre bu yıl Temmuz sonuna kadar

benzinde yüzde 3,73, motorinde ise yüzde 11,1'lik büyüme görüldüğünü söyleyerek Ağustos ayında PETDER'in bağımsız bir kuruluşa yaptırmış olduğu araştırma sonuçlarına göre uzun zamandan beri ilk kez aylık bazda geçen yılın gerisinde bir dize tüketimi olduğunu, bu durumun ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullarla ilgili olduğunu söyledi.

Şiper, fakiri olduğumuz petrolün fiyatının yükseldiğine dikkat çekerek şu anda fiyatların 85 dolar civarında olduğunu, fiyatların daha da artabileceğini söyleyerek dize fiyatlarının ise 755-756 dolar civarında olduğunu sözlerine ekledi.

"Fiyatların Yavaş Yavaş Yukarı Çekilmesinde Fayda Görüyorum"

Eşel mobil sistemi ile Avrupa'daki açık ara en ucuz motorini kullandığımızı kaydeden Şiper, Bulgaristan'da 8,47TL, Polonya'da 8,70TL, Almanya'da 9,87TL, Yunanistan'da 10,60TL, İtalya'da ise 11,33 TL olduğunu söyledi.

Benzinin fiyatının 6,95-6,96 TL dolaylarında olduğunu anımsatan Şiper, Bulgaristan'da 8,52 TL, Romanya'da 9,30TL, Almanya'da 11,24 TL ve Yunanistan'da 12,22 TL olduğunun bilgisini verdi ve şunları söyledi: "Şu anda Avrupa'daki en düşük vergilerle donanmış ülkeyiz. Ama bunun sürdürülebilmesi mümkün değil. Erya da geç bu faturayı ödeyeceğiz. Şimdi önümüzde iki yol var, birincisi şok terapi yapılır. Bir anda artışlar yapılır veya bugün itibarıyla tedrici olarak fiyatları yukarılara doğru çekmek durumundayız. Çünkü faturası gün geçtikçe büyüyor. Ana işimiz vergi tahsildarlığı. Türkiye'nin en fazla vergisini akaryakıt sektörü topluyor. Geçen yıl KDV ve ÖTV toplam 92 milyar TL vergi tahsil etmişiz. Bu sene kabaca hesabıma göre eşel mobil sistemine geçtikten sonra devlete

5-5,5 milyar TL borcumuz var. Azaltılan vergilerin karşılığı. Benzinde kamu malyesinin fedakarlığı litrede 54 kuruş, motorinde 1.05 kuruş, LPG'de ise 91 kuruş. Bir gün bu bahsettiğimiz rakamlar yerine konacak. İyisi mi tedrici olarak yavaş yavaş bunu yapalım.”

“Bayiler ve Dağıtım Şirketleri Karşı Taraf Değildir”

Toplantıda bayi temsilcileri, dağıtım şirketi temsilcileri ve regülatörün pek çok konuda hem fikir olmalarından duyduğu memnuniyeti dile getiren Şiper, dağıtım şirketi ve bayilerin finansal sağlamlıkta, yaşayabileceği enflasyona yenik düşmeyen bir marj yapısına ihtiyacı olduğunun altını çizerek marjların, enflasyon oranında ileriye götürülmesi gerektiğini kaydetti. Bayiler ve dağıtım şirketlerinin karşı taraf olmadıklarını, ya beraber batıldığını ya da beraber çıktığını sözlerine ekledi.

“Sektörün Üzerinde Finansal Yükler Var”

Sektörün üstünde banka faizleri, kart komisyonları gibi finansal yüklerin olduğunu ifade eden Şiper, bunun bugünden yarına düzelmesinin mümkün olmadığını, marjların enflasyona karşı gelmesi durumunda yapısal ve hizmetsel sürdürülebilirliğin kaybedilme tehlikesi olduğunu, kaliteden fedakarlık edilmek zorunda kalınacağını, ithalat sorunlarının olabileceğini vurguladı.

“Tüketilen Motorinin Yüzde 56’sı İthal Edildi”

Geçtiğimiz yıl tüketilen motorinin yüzde 56’sının ithal edildiğini anımsatan Şiper, dolar kuruna bağlı olarak ithalatın gittikçe tehlikeye girdiğini, yeni rafineri devreye girdiğinde en iyi ihtimalle motorinin yüzde 42’sini yine ithal edeceğimizi söyledi. Ocak-Temmuz döneminde geçen yıla göre yüzde 20 daha az dizel üretilbildiğine dikkat çelen Şiper, aynı dö-

nemde ithalatın yüzde 24 artarak toplam motorin tüketiminin yüzde 60’ını karşıladığına vurgu yaptı. “Şu anda kârlılık falan önemli değil, kafa kafaya çıkabilmek önemli” diyen Şiper, aksi takdirde çok yüksek faizlerle bankalara mahkum olunduğunun altını çizdi.

“Ulusal Stok 10 Gün Olarak Devam Etmeli”

Ulusal stok konusunda 31/12/2018 tarihinde yükümlülüğün yeniden 20 güne çıkarılmasıyla Aralık ayının son haftadaki maliyetinin 1,6 milyar dolar veya vergisiz 1,1 milyar dolar finans yükü getireceğini söyleyen Şiper, uygulamanın mümkün olduğunca devamını dilediklerini belirtti.

“Yüzde 10’luk İskontolar Mutlak Değerlere Dönüşmeli”

Pompa fiyatı üzerinden verilen yüzde 10’luk iskonto nun mutlak değerlere dönüşmesi fikrine katıldıklarını söyleyen Şiper, her

artışta dağıtıcı ve bayilerin tüketiciyi sübvans ettiği miktarın arttığını, kamu ihale kanununa tabi işletmelerde gerekli düzenlemenin yapılması gerektiğini sözlerine ekledi.

“Biodizel Harmanlaması’nda Çelişkiler Giderilmeli”

Şiper, biodizel harmanlamasını desteklediklerini, Kamu İhale Kanunu’na tabi işletmelerin biodizeli kabul etmediğini, diğer taraftan binde 5 konması gerektiğinin söylendiğini ifade ederek çelişkinin giderilmesi gerektiğine dikkat çekti.

Biodizel yükümlülüğü hesaplamasından çıkartılması uygun olan durumları şu şekilde sıraladı:

- 1) Dağıtıcılar arası ticaret kapsamında yapılan satışları bu mükellefiyetten düşmek lazım,
- 2) Kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan satışları da düşmek lazım,
- 3) Ulusal Stok amaçlı yapılan ikmaller.

Türkiye LPG Piyasaları Masaya Yatırıldı

Zirvede Petrol Piyasası oturumunun ardından LPG Piyasaları konulu oturum düzenlendi. Moderatörlüğünü Enerji Yayın Grubu Genel Müdürü Emin Kaya'nın yaptığı oturuma konuşmacı olarak TOBB LPG Meclisi Başkanı Gökhan Tezel, Türkiye LPG Derneği Başkanı Eyüp Aratay, PETDER Başkan Yardımcısı Yaşar Taşkıran ve ADER Başkan Yardımcısı Cemil Direkçi katıldı. Oturumu EPDK LPG Piyasası Dairesi Başkanı Muhammed Demir de izledi.

"LPG Üretimi ve Tüketimi Artıyor"

TOBB LPG Meclisi Başkanı Gökhan Tezel, dünya LPG pazarına bakıldığında LPG'nin üretimi ve tüketiminin artmaya devam ettiğine ve ilk defa geçen yıl dünyada 300 milyon ton LPG tüketildiğine dikkat çekerek 2018'de bu rakamın 311 milyon tona, 2028'de ise 358 milyon tona çıkmasının

beklendiğini ifade etti. Dünyada tüketilen LPG'nin yüzde 44'ünün hala temelde ısınma amaçlı kullanıldığını anımsatan Tezel, önümüzdeki dönemde de bunun bu şekilde sürmesinin hatta bir miktar artmasının beklendiğine vurgu yaptı.

"Eşel Mobil Sistemi Sona Erdiğinde Ek Maliyetler Gelecek"

Ürün fiyatlarına değinen Te-

zel, kur etkisiyle ürün fiyatlarının arttığını söyleyerek 1 tüpün 12 kg olduğunu ve 100 liraya ulaştığına dikkat çekti. ÖTV'nin devlet tarafından yüklenilmesi ile buradaki maliyetin aşağı çekildiğini ifade eden Tezel, eşel mobil sistemi sona erdiğinde bir tüpün üzerine 15-16 t'lilik ek maliyet geleceğini, otogazda da ek maliyetlerin geleceğini sözlerine ekledi. Son 1-2 aydan beri oto-

gaz satışlarının geçen senenin altına indiğini söyleyen Tezel, otogaz sektörünün son 15 yıldan beri büyüme trendinde olduğunu, bundan sonraki dönemde zorlanılacağını ifade etti ve şunları söyledi: "Dünyada otogaz pazarına baktığımızda 26 milyon civarında otogaz ile çalışan araç var. Bilirsiniz Türkiye, bu konuda çok öncü bir noktada. Türkiye'de araçların yüzde 17'si LPG ile çalışıyor. Binek otomobillerin de yüzde 40'ı LPG ile çalışıyor. İstasyon adetlerine baktığımızda dünyada 76 bin tane istasyon var LPG satan, Türkiye bu istasyonların yüzde 14'üne sahip, 300 tonluk yıllık satış var. Güney Kore'ye baktığımızda 1750 tonluk yıllık satışlar var. İstasyon verimliliğimiz diğer ülkelere göre bir miktar geri."

"Otogaz Tüketiminde Dünyada İkinci Sıradayız"

Tüketimde Güney Kore'nin

Gökhan Tezel
TOBB LPG Meclisi Başkanı

ardından ikinci sırada yer alan Türkiye'nin dünya otogaz pazarındaki payının yüzde 12 olduğunu ifade eden Tezel, dünya yıllık otogaz tüketiminin 27 milyon tona ulaştığını söyledi.

"Dünyada Toplam 130 Milyon Ton LPG Tüketiliyor"

Dünyada toplam evsel olarak 130 milyon ton LPG tüketildiği bilgisini paylaşan Tezel, bunun en büyük payının yüzde 52 ile Asya Pasifik, Çin, Hindistan, Japonya gibi ülkeler olduğunu sözlerine ekleyerek Dünyada evlerde ısıtma amaçlı LPG kullanan ilk 5 ülkeyi; Çin, Hindistan, Amerika, Japonya ve Endonezya olarak sıraladı.

"Elektronik Lisans Süreçleri Başladı"

LPG Taşıma Lisansının kaldırıldığını ifade eden Tezel, böylece maliyet ve verimlilik artışı sağlandığını söyledi. Elektronik Lisans Süreçlerinin başlatılması ile de evrak sadeleştirilmesi, işgücü verimliliği ve maliyet azalışı sağlandığını belirtti.

"Ulusal Stok Yükümlülüğünün 10 Güne İndirilmesi ile Verimlilik Sağlandı"

Tezel, Ulusal Stok Yükümlülüğü'nün 10 gün olarak düzenlenmesi ile şirketler üzerinde önemli lojistik ve ekonomik yükün azaltıldığına dikkat çekti. Yapılan başka bir düzenleme ile Resmi Kurumların işlemlerinden kaynaklı lisans tadil işlemlerinde tadil bedeli alınmaması yönünde alınan kararın maliyet ve işgücü verimliliği sağladığını da kaydederek bu düzenlemeler için EPDK ve Enerji Bakanlığı'na teşekkür etti. EPDK'nın 10 gün olarak düzenlediği ulusal stok yükümlülüğünün LPG için piyasa ve temin koşulları dikkate alınarak ele alınması gerektiğini, kararda öngörülen sürenin uzatılmasını beklediklerini sözlerine ekleyen Tezel ayrıca Sanaayi Sicil Kanunu'nda yapıla-

cak düzenleme ile tüp dolum faaliyetinin yeniden Kanun kapsamına alınmasının sağlanması gerektiğini kaydetti.

"LPG Piyasası Kanunu Mutlaka Korunmalı"

Tezel, 5307 Sayılı LPG Kanunu'nun sektör açısından çok önemli olduğunu ifade ederek mutlaka korunması gerektiğini, değişen piyasa koşullarına uygun ve sektörün önünü açacak yeni uygulamalarla ele alınarak, sektör görüşleri ile birlikte değiştirilmesi gerektiğini ifade etti. Piyasaya giriş koşullarının da yeniden tanımlanması gerektiğinin altını çizen Tezel, bu kadar kolay dağıtıcı olunamaması gerektiğini vurgulayarak Kanun çalışmalarını sırasında her türlü desteği vermeye hazır olduklarını kaydetti.

"LPG'li Araçlar Kapalı Otoparklara Alınmalı"

Tezel, kapalı otopark uygulamasına ilişkin olarak; teknik düzenlemelere uygun dönüşümü ve periyodik muayenesi yapılmış sertifikalı araçların, TSE'den onay almış otoparkları kullanabilmelerinin sağlanması gerektiğini ifade etti ve şunları söyledi: "İnsanlar araçlarını saklayarak, tanklarını saklayarak kapalı yerlere park ediyorlar, bugün maalesef yasal olmayan yollarla araçlar parklara giriyor. Biz bunu yasal hale getirelim, denetleyerek yapalım" dedi.

"Kontrolsüz İthalatın Önü Açılmamalı"

LPG İthalatına ilişkin kurulum kararını da değerlendiren Tezel, getirilen ithalat serbestliğinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini, sadece sınırlı ürünler için prosedür tanımlanarak düzenlenmesi gerektiğini ifade etti. Tezel, kontrolsüz ithalatın önünün açılarak aerosol gazından olduğu gibi sektörün geçmişte yaşadığı ciddi problemlere benzer sorunların yaşanmasından endişe ettiklerini belirtti.

Eyüp Aratay
Türkiye LPG Derneği Başkanı

"LPG Sektörü Türkiye'nin Geçmişinde Önemli Bir Noktada"

Türkiye LPG Derneği Başkanı Eyüp Aratay, LPG sektörünün Türkiye'nin geçmişinde çok önemli bir yer edinmiş olduğuna dikkat çekerek 1960'lı yılların başında Türkiye'de sadece zengin ailelerin büyükşehirlerde kok gazını evde kullandığı dönemde çalı, çırpı, tezeğe alternatif olarak tüketiciye sunulmuş bir enerji türü olduğunu söyledi.

"Türkiye LPG Sektörü, Avrupa'nın 2. Büyük Pazarı"

Türkiye LPG sektörünün dünyanın 15. büyük, Avrupa'nın 2. büyük pazarı konumunu hala koruduğuna dikkat çeken Aratay, toplamda 4,1 milyon tonluk pazar büyüklüğü olduğunu ifade ederek 7,5 milyon haneye 12 bin bayiyle tüp taşındığını kaydetti.

"LPG Sektörü 12 Milyar Liralık Vergi Kazancı Sağlıyor"

Aratay, 10 bine aşkın otogaz istasyonu ile Avrupa'nın en büyük otogaz pazarı olduğuna dikkat çekerek sektörün 30 milyar liralık işlem hacmi, 12 milyar liralık vergi kazancı, 500 bin kişiye iş ve aş imkanı sağladığını söyledi. Aratay, rakamsal olarak petrol sektörünün yanında LPG sektörünün mütevazı boyutu olsa da sağlanan iş imkanı ve Türkiye ekonomisine getirdiği katkılarının yadsınamaz olduğunu ifade etti.

"LPG Çevreye Duyarlı Bir Yakıt"

Yakıtların çevreye olan etkilerinin önemli olduğunu sözlerine ekleyen Aratay, taşımacılıkta LPG'nin kullanılıyor olmasının özellikle şehiriçi hava kirliliğinde çok önemli katkılar sağladığını ifade ederek LPG kullanımının azotoksit salınımında 35 bin ton, partikül salınımında 2 bin ton, karbondioksit salınımında ise 820 bin ton azalmaya neden olduğunu ifade etti.

"5307 Sayılı LPG Piyasası Kanunu Dünya Tarihinde Sektöre Özel Yazılmış Tek Kanun"

Aratay, 5307 Sayılı LPG Piyasası Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmasına ilişkin bir söylenti olduğunu, buna şiddetle karşı çıktıklarını söyleyerek bu kanunun Dünya tarihinde LPG sektörüne özel yazılmış ilk ve hala tek kanun olduğunun altını çizdi.

Kanunun en önemli tarafının 2005 yılında tasarlanırken tüketici, pazar oyuncuları ve kamu otoritesini eşit olarak kanun içine konumlandırıldığını söyleyerek Kanunun 13 yıldan bu yana mükemmel derecede işlemiş olduğunu ancak revizyona ihtiyaç olduğunu vurguladı.

"Doğalgazın Ulaşamadığı Yerlere LPG Alternatif Olmalı"

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile yapılan 2005-2019 strateji eylem planına değinen Aratay, amaçlarının A2 hedef 10. Maddesine LPG'nin adını yazdırmak olduğunu söyledi.

Eylem Planındaki A2 Hedef 10. Madde: "Doğalgazın ulaştırılamadığı yerlerde LPG ve dökme LNG kullanımının yaygınlaştırılmasına ilişkin gerekli fizibilite çalışmalarının tamamlanması, strateji ve yol haritası PİGM ve EPDK tarafından gerçekleştirilecektir" şeklinde değerlendirdi.

Aratay o günden bu yana eylem planında belirtilen yol haritası çalışmalarını gerçek-

leştirilemediğini ifade ederek LPG'nin özellikle bu stratejik planda belirtilen doğalgazın ulaşamadığı yerlerde alacağı görevler açısından bir fizibilite çalışmasının yapılmasına bir an evvel başlamak istediklerini kaydetti.

4 kişilik bir ailenin 3 öğün yemek pişirdiği takdirde 750 TL'lik LPG harcadığına dikkat çeken Aratay, doğalgaz ile bu rakamın 125 TL'ye indiğini, sosyal sorumluluk çerçevesinde EPDK'nın yönlendirmesi ve desteği ile proje üretmek istediklerinin altını çizdi.

"Karekod Uygulaması Uzun Döneme Yayılmalı"

Aratay, tüplü segmentte üç başlık altında destek beklentileri olduğunu söyledi. Tüp izlenebilirliği için hazırlanan karekod uygulamasını olumlu bulduklarını ifade eden Aratay tüplerin takibi ve EYP'lerin engellenmesi, terörle mücadele konusunu sektör olarak desteklediklerini, bunun hayata geçirilmesi sürecinin ise oldukça zor görüldüğü için 2019 sonuna kadar uzatma aldıklarını, piyasada bulunan 70 milyon tüpün 2019 sonuna kadar dahi karekodla tanımlanması ve bu sistemin takip edilebilir yapıya kavuşturulmasının mümkün olmayacağını, kademeli geçiş önerilebileceğini söyledi.

"Tüpgaz Sektöründe Takas Süreçleri Düzenlenmeli"

Sektörün son günlerde EPDK'nın da desteğiyle çözmeye çalıştığı bir takas sorunu olduğunu söyleyen Aratay, bu problemin çözülmesi için; sektörde kamu gözetiminde takas merkezlerinin kurulması, tüp dolum tesislerine yabancı tüp girişinin engellenmesi ve denetlenmesi, üçüncü şahıslar tarafından hurdacılara satılan tüplerin engellenip esas sahiplerine ulaştırılmasının sağlanması ve şirketler arasında tüp takasının engellenmesi gerektiğini söyledi.

"Tali Bayilik Yapısı Düzenlenmeli"

Tali bayilik konusunun da sektörün önemli sorunlarından olduğunu ifade eden Aratay, tali bayilik yapısının tamamen illegal bir yapı olduğunu söyledi.

Aratay, LPG piyasasında faaliyet gösteren şirketlerin EPDK'dan lisans almak zorunda olduklarını, bu şirketlerin bayilerinin de münhasıran bu şirketlerin tüplerini yaptıkları sözleşmeler çerçevesinde tüketiciye iletmekle sorumlu olduklarını ifade ederek tali bayi yapısının bu düzeni bozduğunu, tamamen kontrol dışında satış noktaları oluşturarak bunların tüketicilere sağlıklı ve güvenilir bir şekilde erişmesini engellediklerini, aynı zamanda karekod uygulamasındaki takip sistematüğünü de bozduklarını kaydetti.

Aratay, çözüm önerilerini ise şöyle sıraladı: Sahada yaşanan kural dışı satışların engellenmesi, tüplü bayilik yapılanmasında izlenebilir, kontrol edilebilen bir yapılanma sağlanması ve şehir merkezi dışında satış yapan noktaların bayilik tanımı içerisine alt bayi olarak adlandırılacak bir sistem kurulması, hem dağıtıcı hem de bayi ile imzalanmış sözleşmesi bulunan alt bayilerin münhasır olması, sözleşmesiz olan işyerleri için ise denetim sistemi çalıştırılarak bu yerlerde tüp satışının engellenmesi.

"10 Gün Zorunlu Stok Düzenlemesi, 2019 Sonuna Kadar Uzatılmalı"

Aratay, Ulusal Petrol Stok Komisyonu'nun 2018 yılında aldığı karar ile 20 günlük stok tutma zorunluluğunun 2018 sonuna kadar 10 güne düşürülmesi yönünde aldığı kararı sektör açısından çok olumlu bulduklarını, kararın 2019 yılına uzatılmasını talep ettiklerini söyledi.

Aratay, yaklaşık olarak 110.000 ton stoklama ve 100 milyon USD (finansman gi-

derleri hariç) finansman avantajı sağlayan bu kararın, ekonomik olarak zor bir yıl olacağı öngörülen önümüzdeki yılı da kapsayacak şekilde 2019 senesinin sonuna kadar uzatılmasının sektörün gelişimi için çok önemli olacağını düşündüklerini ifade etti.

"Lisans Aranmaksızın LPG İthalatına İzin Veren Karar Gözden Geçirilmeli"

Lisans aranmaksızın LPG ithalatına izin veren 8046 sayılı EPDK kararının yeniden gözden geçirilmesini talep ettiklerini kaydeden Aratay, LPG'nin parlayıcı ve doğurabileceği risklerin yüksek oluşu nedeniyle, üretim, dağıtım ve kullanım aşamasına kadar her aşamasının 5307 sayılı LPG Kanunu ile düzenlendiğini ve piyasa faaliyetinde bulunacak şirketlere lisans alma zorunluluğu getirildiğini belirtti. Kanuna göre ithalatın sadece rafinerici ve dağıtıcı lisansı olan şirketler tarafından yapılabildiğini anımsatan Aratay, LPG ithalatı ile ilgili kararın, 5307 sayılı kanunun ruhuna uygun olmadığını vurguladı.

"LPG Kullanan Araçlar Kapalı Otoparklara Girebilmeli"

LPG kullanan araçların kapalı otoparklara girebilmesi konusunun çözüme ulaştırılması gereken çok önemli bir konu olduğunu söyleyen Aratay, TÜİK'in yayınladığı rakamlara göre 4,8 milyon LPG'li araç olduğunu, kapalı otoparklarda dünyada LPG'li araçları yasaaklayan tek ülke olduğumuza dikkat çekti.

Aratay, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin 60. maddesinin düzenlenmesi ile teknik düzenlemelere uygun dönüşümü ve periyodik muayenesi yapılmış LPG'li araçların kapalı park alanlarına girmesinin sağlanması gerektiğini ifade etti.

"LPG Dolum Tesislerine Sanayi Sicil Belgeleri Yeniden Verilmeli"

Aratay, son yapılan düzenle-

me ile LPG dolum tesislerinin sanayi tesisi olmayacağı, kapsam dışına çıkarılacağı ifadesi ile bazı illerden başlamak üzere bu belgelerin kaybedilme-ye başladığını, tesislerde yapılan işlemin basit bir dolum işlemi olarak ele alınmaması gerektiğini, tesislerde tüpgaz ve otogaz için uygun miksların LPG'nin oluşturulması, gaz sızıntısının anında fark edilebilecek şekilde merkaptan ilave ederek kokulandırılması, tüplerin tamir boyasının yapılması, vana kaçak kontrolü ve daha birçok operasyonel işlemin endüstriyel imalat kavramı içinde gerçekleştirildiğini söyledi.

Aratay, ürünün girişinden itibaren bir sanayi işletmesi olarak faaliyette bulunan ve kurulu olduğu bölgede istihdam ve ekonomi anlamında büyük katma değer sağlayan LPG Dolum Tesislerine, Sanayi Sicil Belgelerinin yeniden verilmesi hususunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan destek beklediklerini kaydetti.

Yaşar Taşkıran

PETDER Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

"Stok Tutma 10 Gün Olarak Devam Edecekse Sektöre Duyurulmalı"

PETDER Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yaşar Taşkıran, ulusal stok konusunda 10 günlük stok yükümlülüğü 2019 yılında da devam edecekse sektöre finans sıkıntısı yaratmaması için bunun bu günlerde sektöre duyurulması gerektiğini söyledi.

"7/24 Hizmet Veren Tek Sektörüz"

Ulaşımın özellikle fosil yakıtlara dayalı olduğunu ifade eden Taşkiran, sektörde LPG ve akaryakıtın ağırlığını koruduğunu kaydetti.

Taşkıran, kamuda sağlık, emniyet ve güvenlik dışında 7/24 hizmet veren tek sektörün akaryakıt ve LPG istasyonları olduğunu vurgulayarak, bunun bayilerle beraber gurur duyulacak ve her kesimden insana dokunulan tablo olduğunu ayrıca sektörün 200 milyara gelen cirosu ve 100 milyara yaklaşan vergi tahsildarlığı konusunun da sektörün gurur duyduğu diğer konulardan olduğunu sözlerine ekledi.

"Binek Otomobillerin Yüzde 40'ı LPG'li"

Türkiye'de LPG tüketiminin 4 milyon tondan olduğunu ve binek otomobillerin yüzde 40'ının LPG'li olduğunu ifade eden Taşkiran, LPG'de ÖTV eşitlenmesinin kamu, EPDK ve sektör temsilcilerinin bir araya gelerek çözdüğü bir konu olduğuna dikkat çekti.

"Stok Tutma Yükümlülüğünde Muafiyet Olmamalı"

Yüzde 2'nin altında pazar payı olan şirketlerin stok tutma mükellefiyetinin olmamasının ciddi bir sıkıntı olduğunu kaydeden Taşkiran, rekabetçi bir ortam olacaksa bütün paydaşlara yansıtılması gerektiğine inandıklarını söyledi.

"Sektörle İlgili Çalışmalara Paydaşlar da Dahil Edilmeli"

"Para cezalarına yönelik çalışmalarda Anayasa Mahkemesi kararının çalışma aşamaları da bizimle paylaşırsa mutlu oluruz" diyen Taşkiran, sektörle ilgili değişiklik olacağı zaman düzenlemelerde sektör paydaşlarıyla da paylaşılmasının daha doğru olacağına inandıklarını ifade etti.

İSG uzmanı, sorumlu müdür, TMGD gibi konularda özellikle bayilerin sıkıntı çektiği ciddi bir konu olduğunu belirten Taşkiran, bu sorumlulukları akaryakıt dağıtım şirketleri üstlensin talepleri gel-

diğini, bu konunun konsolide edilmesinde büyük yarar gördüklerini kaydetti.

Cemil Direkçi
ADER Başkanı

"Şirketler Kendi Aralarında Anlaşarak Taşıma İşini Verimli Hale Getirebilirler"

ADER Başkanı Cemil Direkçi, Türkiye pazarında 1922 tane taşıma aracı olduğunu söyleyerek ayda araç başına 161 ton taşıma yapıldığına dikkat çekti.

Bir süre önce düzenleme önerisinde bulunduklarını ifade eden Direkçi, şirketlerin aralarında anlaşarak taşıma işini

verimli hale getirebileceklerini düşündüklerini söyledi.

"Dağıtıcı Olma Kriterleri Değiştirilmeli"

Piyasadaki lisanslı bayi sayılarına bakıldığında, 10 bin 597 LPG bayisi, 467 müstakil bayi, akaryakıtta ise 12 bin 849 bayi olduğunu söyleyen Direkçi, akaryakıt ve LPG bayi sayılarının neredeyse eşitlendiğine dikkat çekti. Direkçi, önerilerinin hem akaryakıtta hem de LPG'de gerekli standartları sağlayan istasyonların mesafe tahdidinden ayrı tutularak veya onlara istisna gözetilerek akaryakıtı var LPG'si yoksa LPG satabilmesi, LPG'si var akaryakıtı yoksa akaryakıt satabilmesi yönünde düzenleme yapılması olduğunu sözlerine ekledi.

Direkçi sözlerini şöyle sürdürdü: "Ülkemizde şöyle bir dağıtım şirketi mevcut, iki tane deposu var, bu iki deponun toplam kapasitesi yüz metre küpün altında, birisi 50, birisi 40 metre küp toplam 90 metre küp ile dağıtım lisansı almış. Oradan hareketle bu durumda olan kaç tane şirket var bir bakalım deyince, bize göre 0-250 metre küp arasındaki LPG depolama

tesisleri çok ekonomik değildir diye düşünüyoruz. Şimdi baktığımızda toplam 84 tane bu şekilde olan şirket var. Bunların da hemen hemen hepsinin açığı lisans yeterliliklerini yerine getirmek maksadıyla yapıldığını düşünüyoruz."

"LPG Kanunu'nun ayrı bir kanun olması bize ne kazandırıyor buna bakmamız lazım" diyen Direkçi, şu anda LPG'nin yüzde 80'i otogaz olarak satılıyorsa otogaz da akaryakıtla bir kanda birleşebilirse ve şu anki kazanımdan hiçbirisi kaybetmeden birleşebilirse bunun ülkemizi de bir kazanım olacağını sözlerine ekledi.

"Elektrikli Otomobiller Eninde Sonunda Gelecek"

Elektrikli otomobillerin eninde sonunda geleceğini ifade eden Direkçi, ülkemizde olduğu gibi ithal edilen yakıtları yakarak elektrik üretiliyorsa ve kendi milli enerji kaynağından elde edilmiyorsa elektrikli araçları teşvik etmek ne kadar doğru? Elektrikli araçlar söylendiği kadar ucuz mu sorusunun sorulması gerektiğine dikkat çekti. Direkçi, elektrikli araçların pil sorunu olduğunu da söyledi.

Akaryakıt Sektör Çalıştayı Düzenlendi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) evsahipliğinde, TOBB koordinasyonunda gerçekleştirilen Akaryakıt Sektör Çalıştayı 3 Ekim 2018 tarihinde Ankara TOBB İkiz Kuleler'de düzenlendi.

Akaryakıt sektörünün sorunlarının masaya yatırıldığı çalıştaya; EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz, TOBB Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi Başkanı Ahmet Erdem, TSE Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin ve Rekabet Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ömer Torlak katıldı. EPDK, TABGİS, ADER, PETDER, PÜİS, SOCAR, TÜPRAŞ ve TOBB'un katılımıyla çalışma grupları oluşturuldu.

1,5 yıllık çalışmanın neticesinde düzenlenen çalıştayda, Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi, kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşları ile

birlikte problemleri tartışmak ve çözüm önerilerini oluşturmak için bir araya geldi.

Tam gün süren ve eş zamanlı olarak 10 oturum şeklinde düzenlenen çalıştaya, TABGİS Yönetimi de tam kadro katılarak sorunları ve çözüm önerilerini yetkililere ilettiler.

Çalışma konuları şu başlıklardan oluşturuldu:

- **Denetim:** Yasadışı uygulamalarla pompada maliyetin altında yapılan satışlar, yasadışı akaryakıt faaliyetleri, otomasyon sisteminin denetimi, biyodizel uygulamasının denetimi.

- **Fiyatlandırma Yöntemleri:** Akaryakıt fiyatlarının takibine ilişkin EPDK Kurul Kararının değerlendirilmesi, farklılaştırılmış ürünler, ÖTV uygulaması ve etkileri, yasadışı uygulamalarla pompada maliyetin altında yapılan satışlar, rafineri fiyatlarının izlenmesi, sektörde elektro-

nik sistemler ve kamu ihaleleri, kredi kartı satışlarının sektöre etkisi, nakliye maliyetleri metodolojisi.

• **İşbirliği Koordinasyon:** Akaryakıt sektöründe kurumlar arası (Kamu, Özel Sektör, STK) koordinasyon ve iş birliğinin artırılması, düzenleyici etki analizinin etkili yapılması.

• **Mevzuat I:** Tarım sektörüne yapılan satışların kapsamı, belediyelerin akaryakıt istasyonu açmaları, sözleşmesi sona eren bayilerin lisanslarının düşmeleri, Km tahdidi kriterlerinin değerlendirilmesi, 2005 öncesi faaliyette olan akaryakıt istasyonlarında LPG satışı.

• **Mevzuat II:** 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun revizyonu ve sürecin tanımlanması, yasadışı faaliyetlerin önlenmesinde dağıtıcı lisans kriterlerinin yetersiz olması, Ulusal Marker'a dayalı kaçak akaryakıt tanımı, kaçak/karışık ürünlerin bertarafında yaşanan uygulama problemleri, 6455 Sayılı Kanun, eşya verilen ceza, kaçakçılık harici cezaların affı veya düşürülmesi.

• **İzleme ve Otomasyon:** Savaş sisteminde yaşanan sıkıntılar, otomasyon sisteminde yaşanan sıkıntılar (arızalar, maliyetler,

tadilat izinleri vb.), otomasyon firmalarının yeterlilik belgelenmesi, uzaktan erişim ve izleme, ulusal stok izleme sistemi, biyodizel uygulaması izleme, otomasyon ve markerlama.

• **Ruhsat İşlemleri:** TS 12820 ve 11939 Standartları ile yangın yönetmeliği arasındaki farklılık, Belediyelerde yaşanan sıkıntılar, adres değişiklikleri/GSM, İşyeri açma ve çalıştırma ruhsatının şahıslara verilmesi, İstasyon Fizibilite Raporu yapılmaması, Kıyı tesisleri işletme izinleri.

• **Sağlık, Eğitim, Çevre:** Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı, İSG ve LPG Sorumlu Müdür uygulamaları, sanayi kaynaklı hava kirliliği, VOC (Uçucu Organik Bileşikler), toprak kirliliğinin kontrolü ve noktasal Kaynaklı kirlenmiş sahalara dair yönetmelik, uygun olmayan LPG'li araçların denetimi, ADR.

• **Sektör Algısı:** Akaryakıt sektörü hakkındaki olumsuz algılar (çokkâr, yasadışı faaliyetler, fiyat oluşumu vb.), sektörün hikâyesi.

• **Vergi:** Yüksek vergi yükü, vergi kaçakçılığı, ürünler arası dengeli vergi olmaması, yasadışı irsaliye ve fatura kullanımı, tapu harçlarının yüksekliği, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar.

TABGİS Yönetim Kurulu, Enerji Bakanı Fatih Dönmez'i Ziyaret Etti

TABGİS Yönetim Kurulu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'i makamında ziyaret ederek hayırlı olsun dileklerini iletti. Görüşmeye TABGİS Genel Başkanı Ferruh Temel Zülfiyar, Başkan Vekili Murat Bilgin, Yönetim Kurulu Üyeleri Mehmet Şüküroğlu, Akın Kencenci, Galip Atar ve Sarper Cengiz katıldı.

Yapılan görüşmeyle ilgili bilgi veren TABGİS Genel Başkanı Ferruh Temel Zülfiyar, akaryakıt bayilerini ilgilendiren ve aciliyetle çözüm beklenen konuları Bakan Dönmez'e aktardıklarını belirterek, özellikle kredi kartlarıyla yapılan satışlar, elektronik sistemler üzerinden yapılan satışlar, nakliyenin kârın dışında belirlenmesi, kur artışlarından kaynaklı meydana gelen sermaye gereksinimi ve maliyetlerin artmasından doğan sorunlar ile bayilerin kâr

erozyonu konularının görüşüldüğünü söyledi.

Zülfiyar, "Sayın Bakanın hem sektörü çok iyi tanınması hem de ilettiğimiz sorunlarımıza dair çözüm odaklı ve ilgili yaklaşımı bizleri son derece memnun etti. Kendisine özellikle bayi kârlarının artan maliyetlerimizi ve kur artışından kaynaklı sermaye gereksinimimizi karşılayacak düzeyde olmadığını ilet-

tik. Bu nedenle mesleğin sürdürülebilirliği açısından ciddi bir dönüm noktasından geçtiğimizi, kâr marjlarının çok uzun süredir AB ülkelerinin çok altında seyrettiğini ve bayilerin büyük fedakarlıklar göstererek mesleklerine devam etmeye çalıştıklarını aktardık. TABGİS olarak başta bayilerin kâr erozyonu sorunu olmak üzere sektöre maliyet yükü bindiren kredi kar-

tı satışları, elektronik satışlar, nakliye ücretlerinin 2005'ten önce olduğu gibi yeniden kârın dışında belirlenebilmesi ile eşel mobil sisteminin sektör üzerinde yarattığı yükün kaldırılması konularında yardım beklentisi içinde olduğumuzu ifade ettik, kendisi de ilettiğimiz sorunları hassasiyetle dinleyerek çözüm konusunda ilgileneceklerini ifade ettiler" şeklinde konuştu.

ATO'dan Enerji Bakanı Fatih Dönmez'e Ziyaret

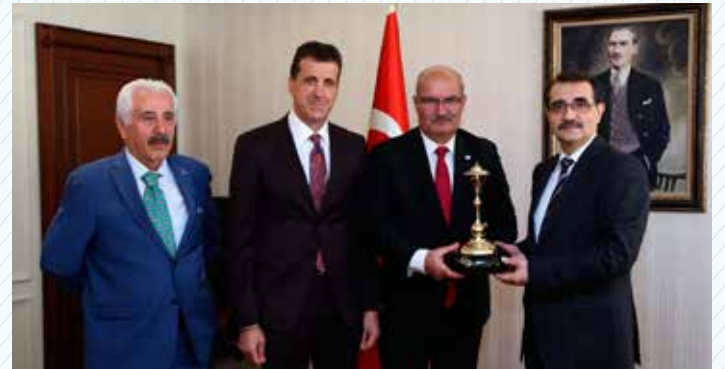
Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetimi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'i ziyaret etti. ATO Başkanı Gürsel Baran'la birlikte Oda Yönetim ve Meclis üyelerinden oluşan heyet Bakan Dönmez'e hayırlı olsun dileklerini ilettiler.

ATO heyetinde bulunan meclis üyesi ve aynı zamanda TABGİS Genel Başkanı Ferruh Temel Zülfiyar yapılan görüşme sırasında Bakan Dönmez'e sektörel güncel konulardan bayi kârlarının yetersizliği ile elektronik satışlardaki yüksek iskontoların bayilere verdiği zararı aktardı. Zülfiyar, hem ülkemizin hem de sektörümüzün şu anda içinde bulunduğu zorluklardan sağduyu ile çıkılacağına inandıklarını belirterek, sektör adına dağıtım paylarında yaşanan ve başa çıkılması son derece güç bir hale gelen kârlardaki erimenin telafi-

si ile bayi maliyetlerinde büyük bir yük haline dönüşen elektronik satışların düzenlenmesi konularında Bakanlığın da ilgilerini beklediklerini dile getirdi.

ATO heyetinin ziyareti sırasında Bakan Dönmez'e bir de plaket sunuldu. Diğer Oda temsilcilerinin de görüş ve dileklerinin aktarılmasının ardından ziyaret son buldu.

TABGİS EPDK ile Görüştü

TABGİS Genel Başkanı Feruh Temel Zülfikar, Başkanvekili Murat Bilgin, Yönetim Kurulu Üyeleri Mehmet Şüküroğlu, Akın Ketenci, Galip Atar ve Tamer Sözbir EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, Kurul Üyeleri Dr. Muhammed Mustafa İzgeç ve Dr. Erdoğan Tozan ile Denetim Dairesi Başkanı Yılmaz Tamer, Petrol Piyasası

Dairesi Başkanı Abdullah İnce, LPG Piyasası Dairesi Başkanı Muhammed Demir ve Tarifeler Dairesi Başkanı Nedim Korkutata'yı makamlarında ziyaret etti. Yapılan görüşmelerde, akaryakıt sektörünün aciliyetli konularından olan bayi kârının AB ülkelerine göre değil, enflasyon oranına göre belir-

lenebilmesi yönünde düzenleme yapılması talebi iletili. Ayrıca, bayilerin yaşamsal sorunları olarak ele alınan bayi kârları, elektronik satışların şeffaflık ve kanuni sınırlamalar ölçütünde düzenlenmesi, nakliye ücretlerinin bayi kârının dışında ve Kamu tarafından kilometre aralıklarına göre belirlenmesi, finansal

aracılık hizmetleri ile finansal promosyon uygulamalarının kaldırılması konularında hazırlanan TABGİS raporu da sunuldu. TABGİS Genel Başkanı Feruh Temel Zülfikar, raporda sunulan tüm konularla ilgili olarak EPDK'ya ayrıca resmi başvuruda da bulunacaklarını belirtti.

